

PROJE DİL-DAV: ARAŞTIRMALAR NE DİYOR?

Amacı özel gereksinimli öğrencilerin dil becerilerini destekleme ve problem davranışları ile baş etmede ilköğretim öğretmenlerinin mesleki gelişimlerine yönelik çevrimiçi platformun geliştirilmesi ve etkililiğinin sınanması olan projemiz kapsamında "araştırmalar ne diyor?" başlığı altında ulusal ve uluslararası araştırmalardan önemli noktalar aşağıda derlenmiştir.

DİL VE KONUŞMA BOZUKLUKLARINA İLİŞKİN;

3 DİL VE KONUŞMA BOZUKLUKLARI VE GENEL EĞİTİM/SINIF ÖĞRETMENLERİ

Öğretmenler, öğrencilerinin kekemelik terapilerindeki kazanımlarını günlük yaşama aktarmalarında anahtar bir rol üstlenmektedir (Tollerfield, 2003). Bu durum öğretmenlerin farkındalık düzeylerinin yüksek olmasıyla ve kekemelik hakkında doğru bilgi ve inançlara sahip olmalarıyla gerçekleşebilmektedir (Hearne vd., 2020). Bununla birlikte öğretmenlerin kekemelik hakkında bilgili ve açık bir tutum içerisinde olmaları, sınıf içerisinde kekemeliği olan öğrencinin maruz kalabileceği akran zorbalığını önleme ve azaltmada da etkili olmaktadır (Langevin & Prasad, 2012).

Erdem (2013) tarafından gerçekleştirilen araştırmada sınıf öğretmenlerinin, öğrencilerin yaşadıkları konuşma güçlüklerinin belirlenmesi ve dil ve konuşma terapisi için yönlendirilmelerinde rehber bir rol üstlendikleri belirtilmektedir. Araştırmada sınıf öğretmenlerinin, konuşma bozukluklarına yönelik farkındalıklarının artırılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Gelişimsel dil bozukluğu ve disleksi her ne kadar ayrı bozukluklar olsa da her iki bozukluğun özelliklerini taşıyan öğrenciler gözlemlenmektedir. Bu öğrenciler ana dilde fonolojik farkındalık ve fonolojik çalışma belleği ile ilgili problemler yaşayabilmektedir. Dolayısıyla bu öğrencilerde sözcük okuma becerileri ile ilgili de güçlükler gözlemlenmektedir. Okuduğunu anlamayı olumsuz yönde etkileyen bu durumun altında sınırlı sözcük dağarcığı ve semantik, sentaks ve diğer dil becerilerindeki güçlükler yatmaktadır (Ramus vd., 2013). Dolayısıyla dil ve konuşma terapistlerine ulaşmanın güç olduğu durumlarda öğretmenlerden okuma veya dil gelişimi için desteğe gereksinimi olan öğrencilere müdahale etmeleri beklenmektedir (Williams, 2006).

Konuşma bozukluklarına yönelik bir eğitim yaantısı olan öğretmenlerin, kekemeliğin nedenleri hakkında daha doğru inançlara sahip oldukları bulunmuştur (Yeakle & Cooper, 1986).

Kaynakça

- Erdem, I. (2013). Turkish language teachers' and primary school teachers' attitudes toward their stuttering students. *Educational Research and Reviews*, 8(1), 26.
- Hearne, A., Miles, A., Douglas, J., Carr, B., Nicholls, J. R., Bullock, M. S., Pang, V., & Southwood, H. (2020). Exploring teachers' attitudes: knowledge and classroom strategies for children who stutter in New Zealand. *Speech, Language and Hearing*, 1-10. <https://doi.org/10.1080/2050571X.2020.1750756>
- Langevin, M., & Prasad, N. N. (2012). A stuttering education and bullying awareness and prevention resource: A feasibility study. *Language, Speech and Hearing Services in Schools*, 43, 344-358. [https://doi.org/10.1044/0161-1461\(2012\)11-0031](https://doi.org/10.1044/0161-1461(2012)11-0031)
- Ramus, F., Marshall, C. R., Rosen, S., & van der Lely, H. K. (2013). Phonological deficits in specific language impairment and developmental dyslexia: Towards a multidimensional model. *Brain*, 136(2), 630-645.
- Tollerfield, I. (2003). The process of collaboration within a special school setting: An exploration of the ways in which skills and knowledge are shared and barriers are overcome when a teacher and speech and language therapist collaborate. *Child Language Teaching and Therapy*, 19(1), 67-84. <https://doi.org/10.1191/0265659003ct244oa>
- Williams, C. (2006). Teacher judgements of the language skills of children in the early years of schooling. *Child Language Teaching and Therapy*, 22(2), 135-154.
- Yeakle, M. K., & Cooper, E. B. (1986). Teacher perceptions of stuttering. *Journal of Fluency Disorders*, 11(4), 345-359. [https://doi.org/10.1016/0094-730X\(86\)90022-7](https://doi.org/10.1016/0094-730X(86)90022-7)